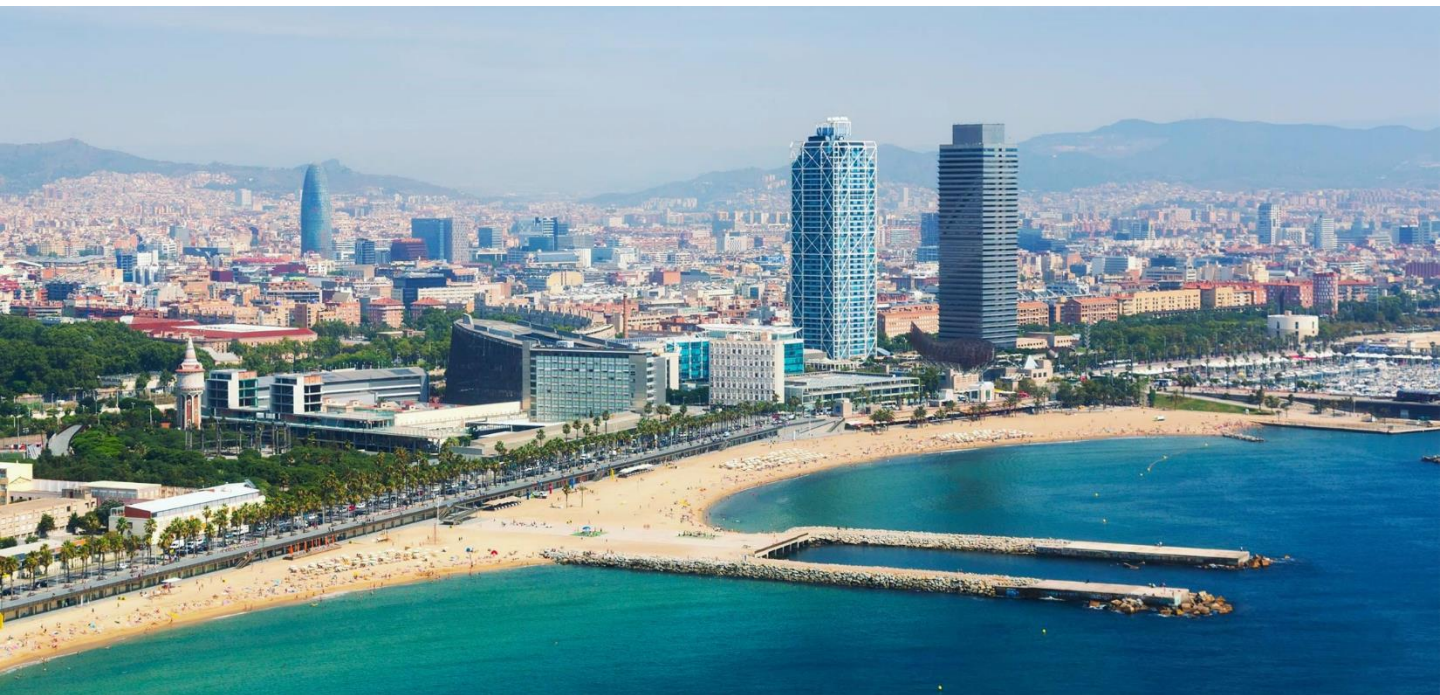

Ajuntament
de Barcelona

Flaix econòmic Barcelona-COVID nº7

26 de febrer de 2021

Observatori CECORE

Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia,
Recursos i Promoció Econòmica

Amb la col·laboració de **Deloitte**.

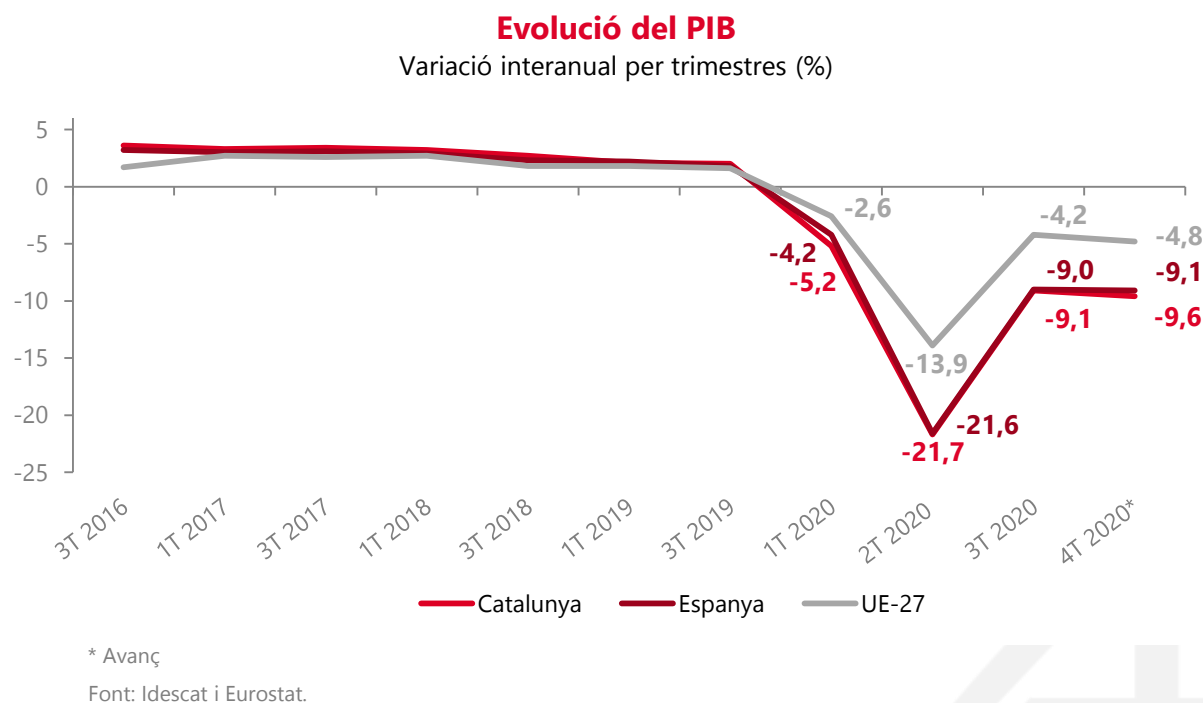

1. ENTORN MACROECONÒMIC

Després del repunt de l'activitat al tercer trimestre, l'evolució econòmica dels darrers mesos del 2020 ha estat marcada per les mesures de restricció d'activitat i mobilitat per contenir l'empitjorament de la situació sanitària del darrer trimestre de l'any. Segons l'estimació avançada de l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'economia catalana tanca l'any amb una reducció anual del Producte interior brut d'un -11,4% i **el quart trimestre de 2020 el PIB català es redueix en un -9,6% en termes interanuals**, una caiguda de l'activitat lleugerament superior a la del conjunt d'Espanya (-9,1%) però que duplica la de la Unió Europea (-4,8%).

Els grans sectors amb una reducció més intensa de l'activitat són la construcció (-15,5%) i els serveis (-10,8%) –amb la restauració, l'hoteleria i el transport aeri com a branques més afectades–, mentre que la indústria mostra un comportament més favorable que el trimestre anterior (-5,0%) gràcies a l'evolució positiva de branques com la química, les arts gràfiques i la fabricació de vehicles de motor.

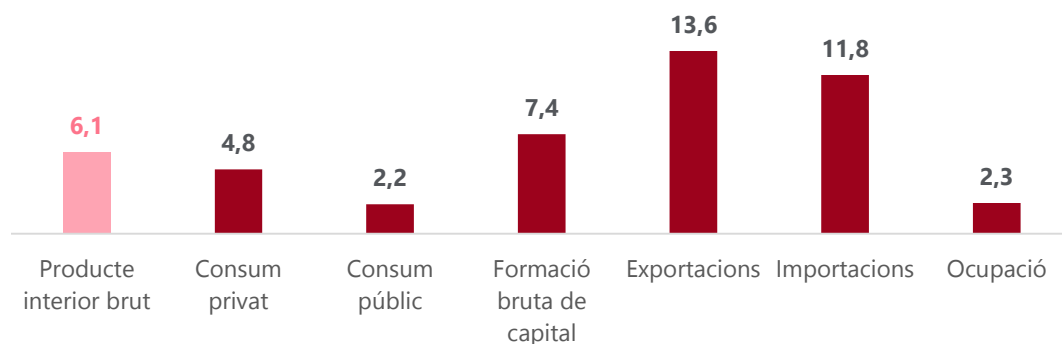
En aquest context, les **previsions pel 2021** elaborades per la Cambra de Comerç i el Laboratori AQR-Lab apunten a un **augment del PIB català rellevant (6,1%), però insuficient per a compensar la caiguda del 2020**. Tots els components de la demanda i oferta evolucionarien en positiu, amb un augment intens de les exportacions (13,6%) i les importacions (11,8%), mentre que -pel que fa a la demanda interna- destaca el bon comportament de la inversió (+7,4%) i es preveu una certa recuperació de l'ocupació (2,3%). Amb tot, aquestes previsions estan subjectes a un alt nivell d'incertesa i les perspectives econòmiques segueixen condicionades per l'evolució epidemiològica.

1. ENTORN MACROECONÒMIC

Previsions macroeconòmiques per a l'economia catalana 2021

(Variació interanual en %)

Font: Cambra de Comerç i AQR-Lab, Informe trimestral de conjuntura catalana. Febrer 2021

L'evolució recent de l'economia barcelonina mostra -com als àmbits territorials de referència- una forta caiguda dels principals indicadors d'activitat, i el **PIB de Barcelona** assoleix una reducció interanual del **-8,3% el tercer trimestre de 2020**. El gran sector amb una caiguda més intensa de l'activitat són els serveis (-9%) i -dins d'aquests- destaca l'esfondrament del Comerç, Transport i Hostaleria (a l'entorn del -17%), però també són rellevants les reduccions de la construcció (-7,6%) i la indústria (-6,1%).

Producte Interior Brut de Barcelona Evolució i Previsió 2020

(Taxes interanuals en volum)

	Evolució 2020			Previsió 2020	
	1T	2T	3T	Impacte moderat	Impacte intens
PIB	-4,2	-20,2	-8,3	-10,0	-10,8
Agricultura	-3,1	-3,1	-2,8	-	-
Indústria	-4,3	-17,8	-6,1	-8,6	-9,4
Construcció	-7,8	-28,6	-7,6	-14,2	-15,2
Serveis	-3,8	-18,8	-9,0	-9,6	-10,4
Comerç, Hostaleria, Transport, Informació i Comunicacions	-2,4	-26,0	-17,1	-14,8	-15,5
Financeres, Immobiliàries, Professionals i Tècniques	-2,2	-18,3	-9,2	-8,6	-9,7
AAPP, Educació, Sanitat, Serveis Socials i Personals	-2,1	-5,9	-2,1	-2,7	-3,2
PIB Intertrimestral	-5,3	-16,1	-15,4	-	-

Font: Dt d'Anàlisi. Oficina municipal de dades. Ajuntament de Barcelona

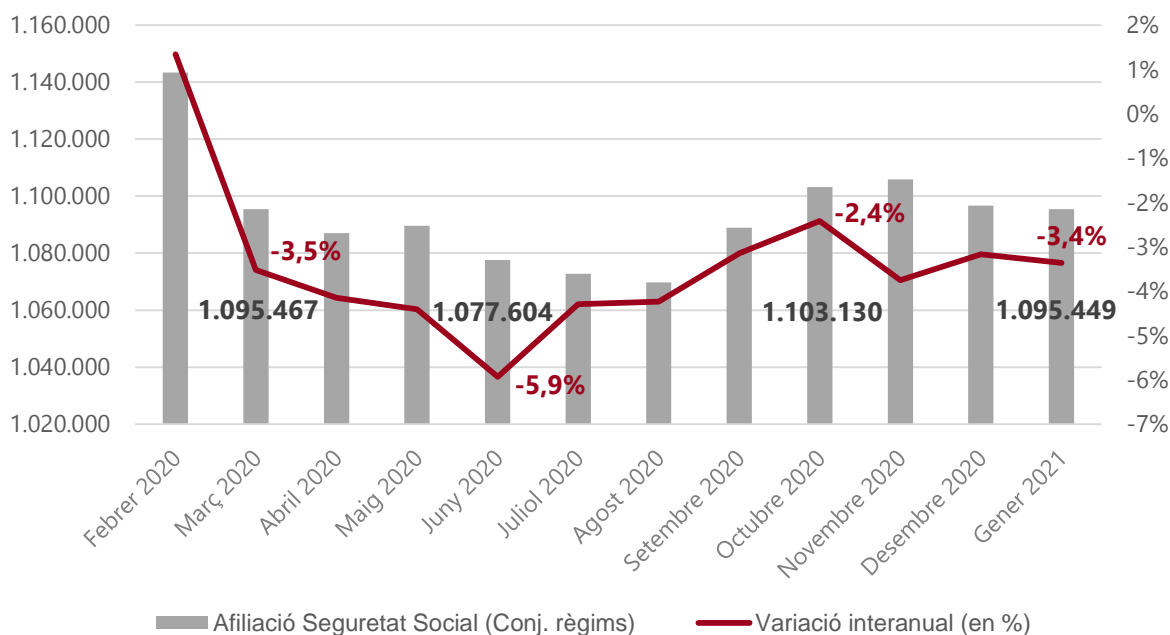
Pel conjunt del **2020**, l'efecte de la pandèmia pot suposar, segons els escenaris estimats per l'Oficina Municipal de Dades, un **decreixement d'entre el -10% i el -10,8% del PIB de Barcelona**. Les activitats més afectades són la construcció i les branques de comerç i hostaleria, ambdues amb reduccions a l'entorn del -15% respecte al 2019, mentre que l'administració pública i els serveis col·lectius de sanitat, educació i serveis socials mostren el comportament més moderat.

2. MERCAT DE TREBALL

La recessió econòmica continua traduint-se en destrucció neta d'ocupació, i Barcelona tanca el gener de 2021 amb **1.095.449 persones** afiliades al conjunt de règims de la Seguretat Social. Aquesta xifra representa una disminució en el nombre de llocs de treball de 38.140 persones i un **-3,4%** respecte al gener de 2020, tot i que cal remarcar un moderat augment interanual en el treball autònom (+0,3%).

Evolució de l'afiliació a la Seguretat Social* i la variació interanual (%) per mesos a Barcelona

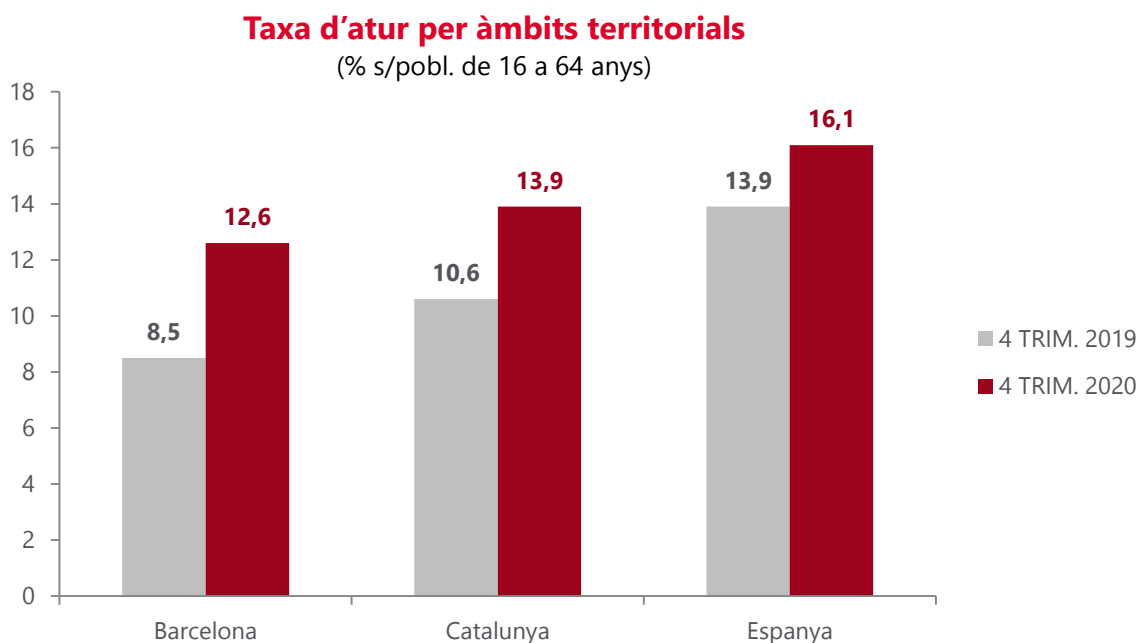
* Conjunt de règims

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal

El quart trimestre de 2020, la taxa d'atur (de 16-64 anys) se situa en el 12,6% a Barcelona -el segon valor més alt des de 2016- i es manté per sota de les de Catalunya (13,9%) i Espanya (16,1%). L'indicador de la ciutat augmenta en 4,1 punts el darrer any i se situa més de 4 punts per sobre del de l'eurozona (8,3%). La taxa d'atur juvenil (de 16 a 24 anys) se situa en un 29,9% després d'augmentar en 6 punts el darrer any, i per sexes cal destacar que la taxa d'atur femenina (12,3%) és 0,7 punts inferior a la masculina (13,0%).

2. MERCAT DE TREBALL

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades de l'Enquesta de Població Activa

L'atur registrat a Barcelona se situa en **96.228 persones** a finals de gener, superant la xifra de 90.000 persones per primera vegada en aquest mes des de 2015. El valor d'aquest indicador **s'ha incrementat en 25.625 persones (un +36,3%) el darrer any**. El perfil de la persona aturada a la ciutat de Barcelona és una dona de més de 45 anys i amb educació general. En termes evolutius, però, l'increment interanual de l'atur es concentra especialment en els **homes (+40,0%), el col·lectiu de menys de 35 anys (amb un augment superior al 45%, per un 21,3% del de més de 45 anys), les persones de nacionalitat estrangera (+66,0%) i les persones amb estudis primaris o sense**.

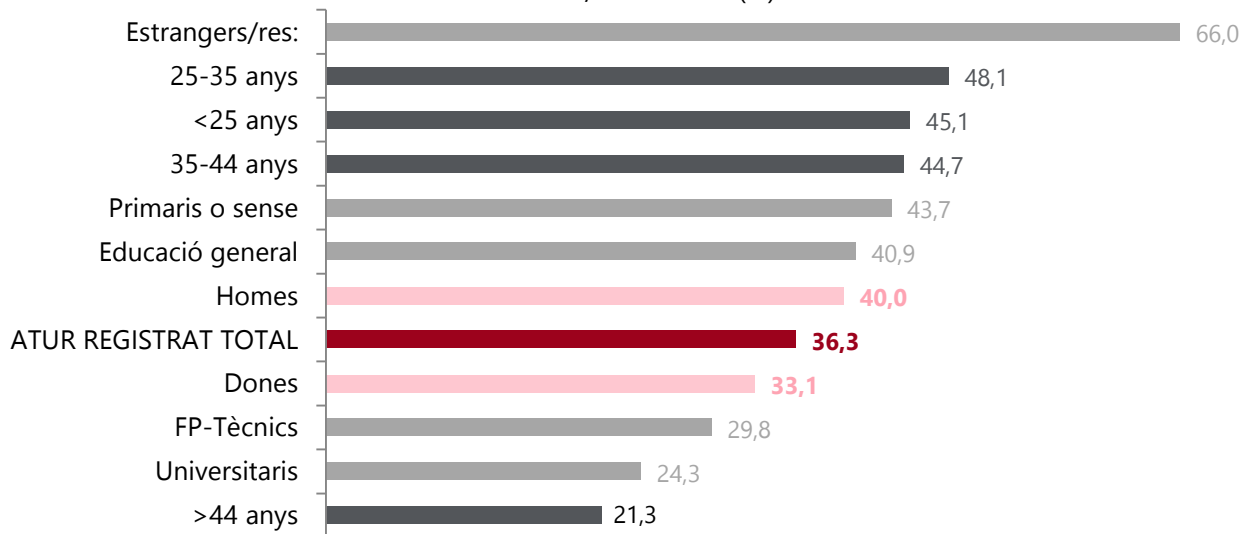

2. MERCAT DE TREBALL

Evolució de l'atur registrat per perfils a Barcelona

Gener 2021/Gener 2020 (%)

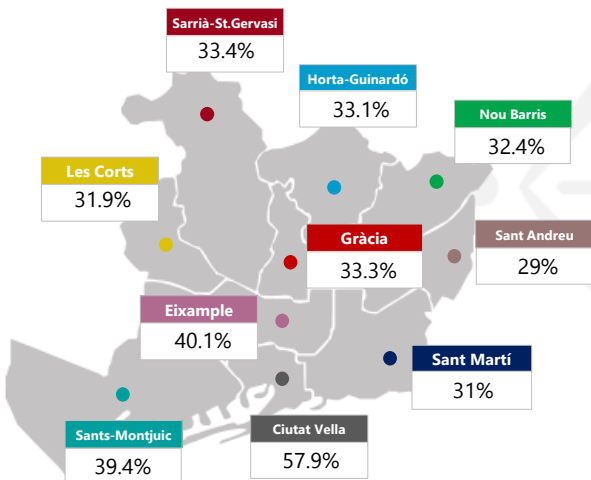
Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades municipal

En el darrer any, l'atur registrat ha augmentat pels volts d'un 30% a tots els districtes de la ciutat de Barcelona, i creix més d'un 50% a Ciutat Vella.

Ciutat Vella (+57,9%) i l'Eixample (+40,1%) són els districtes més castigats per l'augment d'aquest indicador, mentre que Sant Andreu (29,0%) i Sant Martí (31,0%) són els que presenten increments menys accentuats. Ciutat Vella i Nou Barris són els districtes amb una incidència de l'atur més elevada, que se situa en el 12% i 11,5% -respectivament- de la població de 16 i 64 anys i en diversos barris del nord de la ciutat aquest indicador ja supera el 16% (amb un valor màxim del 17,1% a Ciutat Meridiana). El darrer any, aquest indicador creix amb especial intensitat en els barris més turístics de la ciutat i en alguns -com la Barceloneta- augmenta en uns 4 punts percentuals.

Variació interanual de l'atur registrat per districtes (%)

Gener 2020/ Gener 2021 (%)

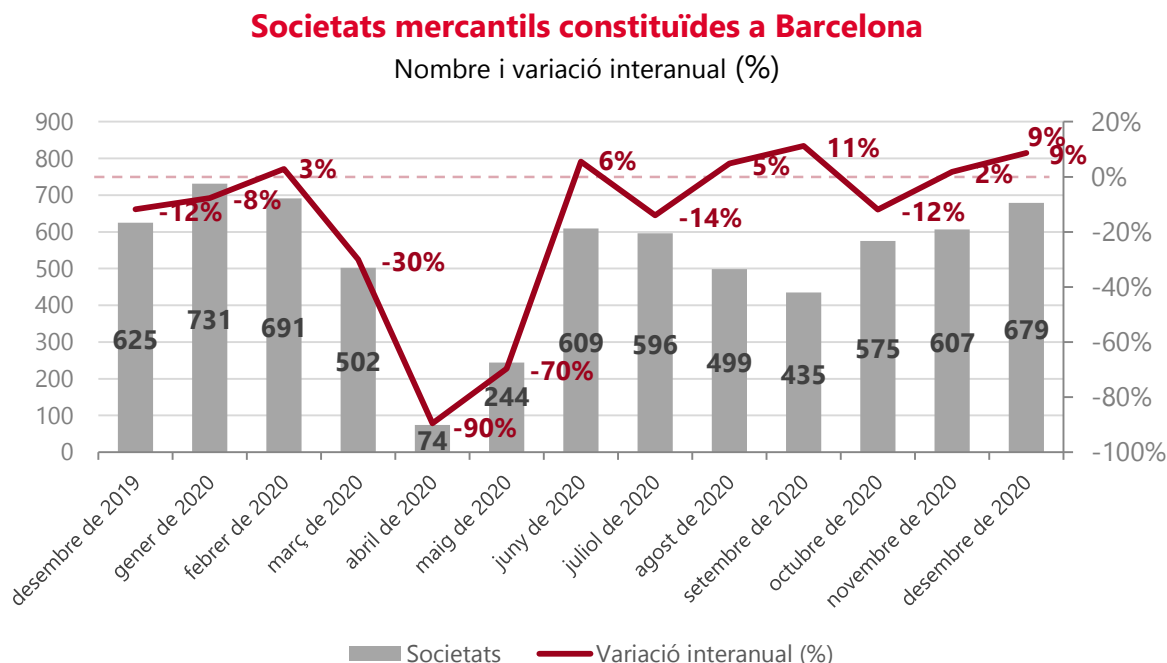

Font: Elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades.

3. EMPRESA

El 2020, l'evolució de la pandèmia repercuteix de manera directa en l'activitat emprenedora, que després de l'impacte de l'estat d'alarma millora el seu comportament a partir de juny i tanca l'any amb la constitució de 679 societats mercantils al desembre que suposen un augment interanual del 8,6%. En el conjunt de l'any 2020 s'han constituït a Barcelona **6.242 societats que suposen una reducció anual del -19,0%**, superior a les de Catalunya (-17,2%) i Espanya (-15,7%).

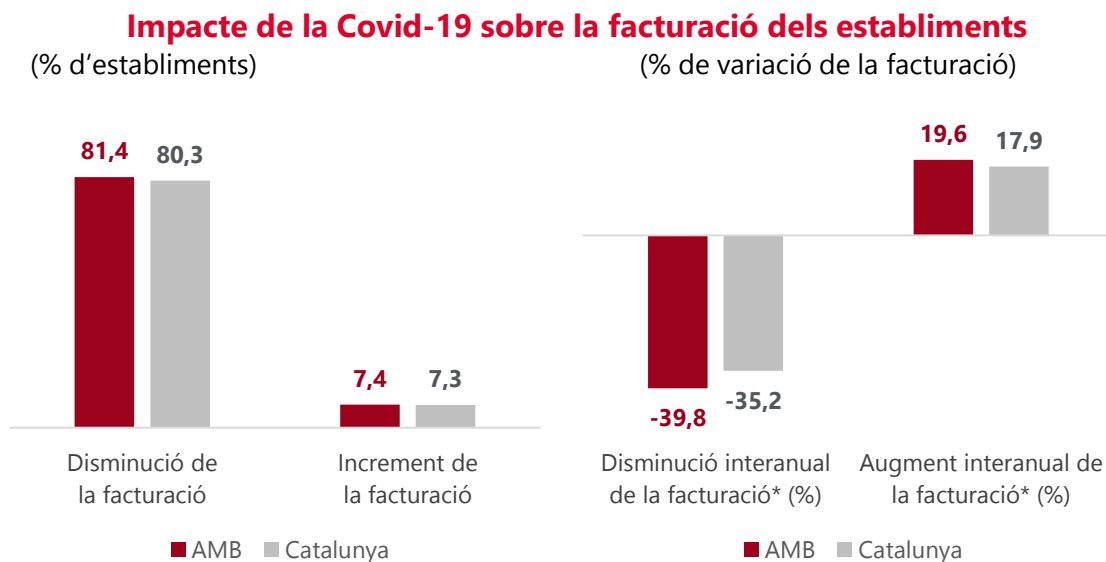
Font: Elaboració del departament d'Estudis de la Gerència d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica a partir de dades del Departament d'Estadística i Difusió de Dades de l'Ajuntament de Barcelona.

El clima empresarial a l'AMB evoluciona de manera desfavorable per quart trimestre consecutiu, i el quart trimestre de 2020 la marxa dels negocis assoleix un saldo de respostes del -33%, menys desfavorable que el dels tres trimestres anteriors. Tots els sectors acusen un fort descens, amb resultats especialment desfavorables a l'hostaleria (-97%) - sotmesa a fortes restriccions a la seva activitat-, el comerç i la construcció (amb saldos negatius de -35 i -28 punts), i les perspectives a curt termini segueixen sent negatives –tot i que una mica més moderades- a tots els sectors, excepte l'hostaleria.

D'acord amb l'anàlisi de l'Impacte de la Covid-19 sobre les empreses elaborat en el marc de l'Enquesta de Clima Empresarial, **el 81,4% dels establiments a l'AMB afirmava haver patit un descens de la facturació en el tercer trimestre de 2020, amb una caiguda mitjana interanual del 39,8%**. Només un **7,4% dels establiments a l'AMB afirmaven haver incrementat la facturació** en el 3T, si bé, d'entre aquests, l'augment interanual de la facturació va ser d'un sòlid 19,6%. Aquest fenomen s'explica per la naturalesa de la pandèmia, que ha beneficiat alguns sectors industrials (com ara els productes químics i farmacològics) i els relacionats amb les TIC, amb una forta presència dins el teixit empresarial de l'AMB.

3. EMPRESA

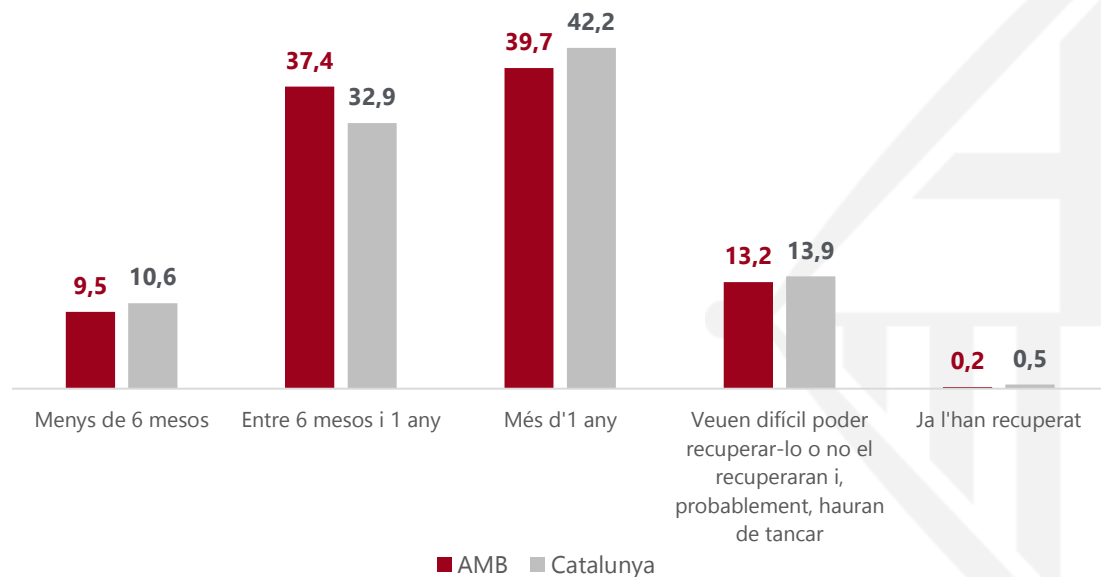

Font: Idescat i Cambra de Comerç de Barcelona. Mòdul d'actualitat empresarial de l'Enquesta de clima empresarial IIIT.2020

Pel que fa a les expectatives, el 39,7% dels negocis de l'AMB considerava que no recuperaria la facturació prèvia a la Covid-19 fins passat un any, el 37,4% considera que trigarà entre 6 mesos i 1 any a recuperar-la i el 13,2% afirmava que veia molt difícil recuperar el nivell de facturació d'abans de la pandèmia i que haurà de tancar, xifra que posa en evidència les dificultats per les que estan passant molts negocis, especialment als sectors més afectats per les restriccions.

Percepció de recuperació nivell de facturació habitual previ a la crisi de la Covid-19

(% d'establiments)

Font: Idescat i Cambra de Comerç de Barcelona. Mòdul d'actualitat empresarial de l'Enquesta de clima empresarial IIIT.2020

4. POSICIONAMENT INTERNACIONAL

Barcelona se situa el la 4a. posició entre les 50 ciutats globals avaluades en el *Ranking of Sports Cities 2021*, elaborat per la consultora Burson Cohn and Wolfe a partir d'una votació en què federacions esportives, persones líders d'opinió especialitzades i referències del públic general en les xarxes socials determinen quines són les ciutats més associades a l'esport.

L'esport en ciutats del món

# 2020	Ciutat	# 2021
1	Nova York	1
2	Londres	2
4	Los Angeles	3
7	Barcelona	4
3	París	5
5	Lausana	6
8	Manchester	7
22	Munic	8
6	Tòquio	9
10	Madrid	10

Font: 2021 Ranking of sports cities, Burson Cohn & Wolfe

La ciutat s'ha mantingut entre les deu primeres des de la primera edició (2012) -un posicionament que només comparteixen altres ciutats olímpiques com Londres i Tòquio- i en l'edició del 2021 guanya tres llocs al rànquing, tot superant París, Lausana i Tòquio.

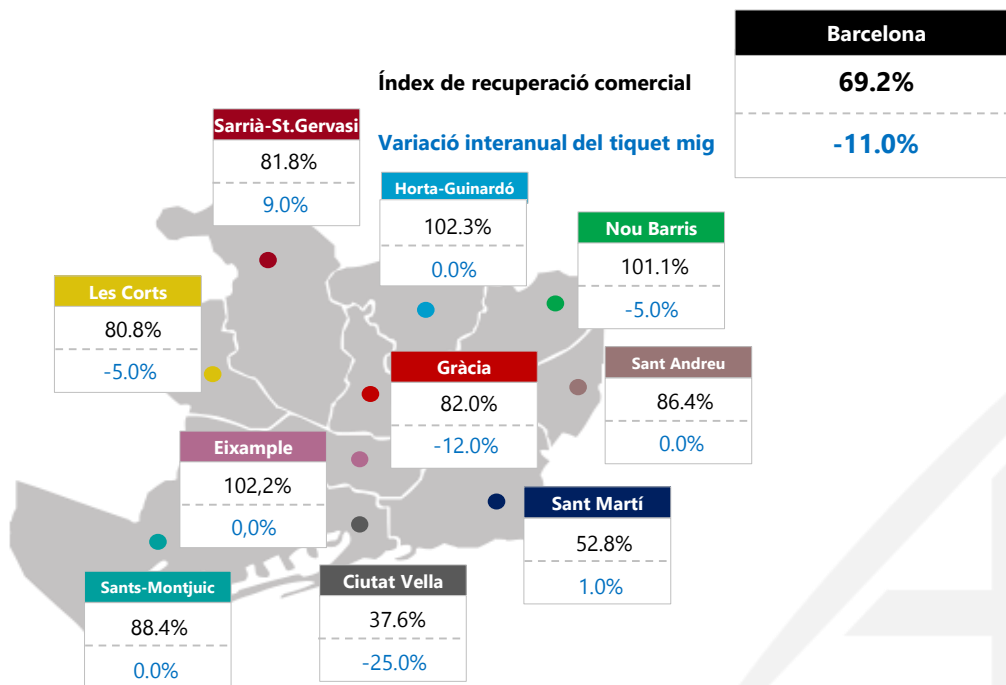
5. SECTORS ESTRATÈGICS

Comerç

A 18 de febrer de 2021, l'Índex de recuperació comercial a Barcelona (elaborat a partir del nombre de transaccions amb targetes del Banc de Sabadell) se situa en el **69,2%** del valor del mateix període de l'any anterior, un valor que suposa un lleuger retrocés respecte al mes anterior i similar als de novembre. L'índex de recuperació comercial ja supera el 80% al comerç al detall i els serveis, mentre a la restauració –afectada per importants restriccions a l'activitat– baixa al 27%.

Nou Barris i Horta-Guinardó són els únics districtes que han recuperat l'activitat comercial d'un any enrere (amb índexs del 101,1% i 102,3% respectivament), i Sants-Montjuïc i Sant Andreu estan a prop de fer-ho (88,4% i 86,4%, respectivament), mentre que el districte més afectat per l'actual crisi és Ciutat Vella (37,6%). Es confirma, doncs, que **l'impacte de la crisi Covid es fa sentir amb especial força als districtes centrals amb major presència del turisme i la restauració, mentre que l'activitat comercial de la resta dels districtes mostra una major resiliència.**

Índex de recuperació comercial i visió per districtes

Font: Banc Sabadell. Dades a 18 de febrer de 2021

El **tiquet mig de compra del consumidor** se situa en 24 euros i disminueix un **-11%** respecte a l'any anterior al conjunt de la ciutat. Ciutat Vella (-25,0%) i l'Eixample (-22,0%) són els districtes amb un comportament més desfavorable d'aquest indicador, mentre que Sarrià- Sant Gervasi (+9,0%) i Sant Martí (+1,0%) són els únics que presenten un increment interanual del seu valor.

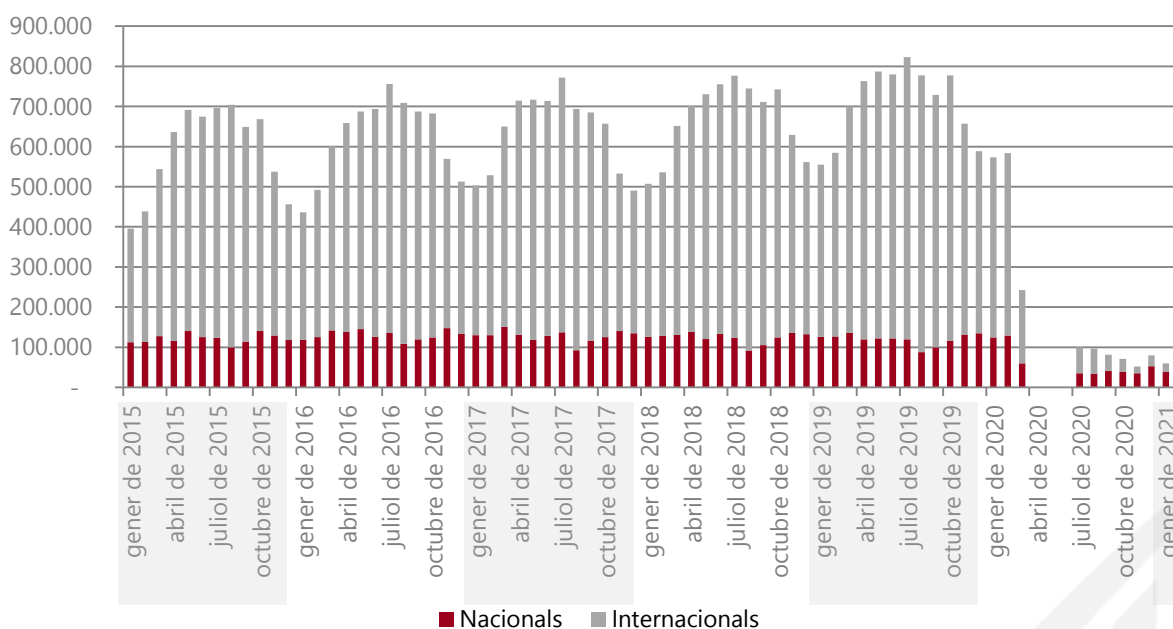

5. SECTORS ESTRATÈGICS

Economia del visitant

La irrupció de la pandèmia COVID-19 ha provocat una paràlisi del sector turístic sense precedents i una gran incertesa de quan i com serà la recuperació. **L'any 2020 ha tancat amb 2,7 milions de turistes allotjats en Hotels i HUT de la ciutat** (9,3 milions menys que el 2019, **-77,6%**) i han representat **8,4 milions de pernотacions** (24,4 milions menys de pernотacions que el 2019, **-74,4%**), dades que donen idea de la magnitud de la crisi i que situen les xifres de turistes en hotels a valors de fa més de 30 anys. A Catalunya s'estima que el 70% de la caiguda del PIB s'explicarà per les caigudes de l'activitat turística properes al 80%, i que –amb aquesta forta contracció– el pes de la despesa turística sobre el PIB passaria del 12,9% (2019) al 3,1% d'enguany, un mínim històric que ningú podia preveure.

Nombre de turistes en establiments hotelers a Barcelona per mesos

La forta afectació de la pandèmia a Barcelona queda agreujada per la gran dependència del mercat turístic internacional. L'any 2019 el 83% dels turistes va ser internacional i l'any 2020 aquest percentatge va ser del **70%**, si bé cal fer notar que des del mes de setembre s'han comptabilitzat més turistes domèstics que internacionals, i el mes de desembre el 66,4% va ser turisme domèstic, un 43% més que al desembre de 2019.

En el conjunt de l'any, la caiguda del turisme internacional (-81%) ha estat molt més accentuada que la del turisme domèstic (-60,7%). **França ha estat el principal país emissor** amb poc més de 200.000 visitants i la caiguda més moderada (-69,4%), seguida de Regne Unit, Itàlia i Estats Units (que l'any 2019 havia estat el primer mercat estranger dels turistes internacionals en hotels a la ciutat).

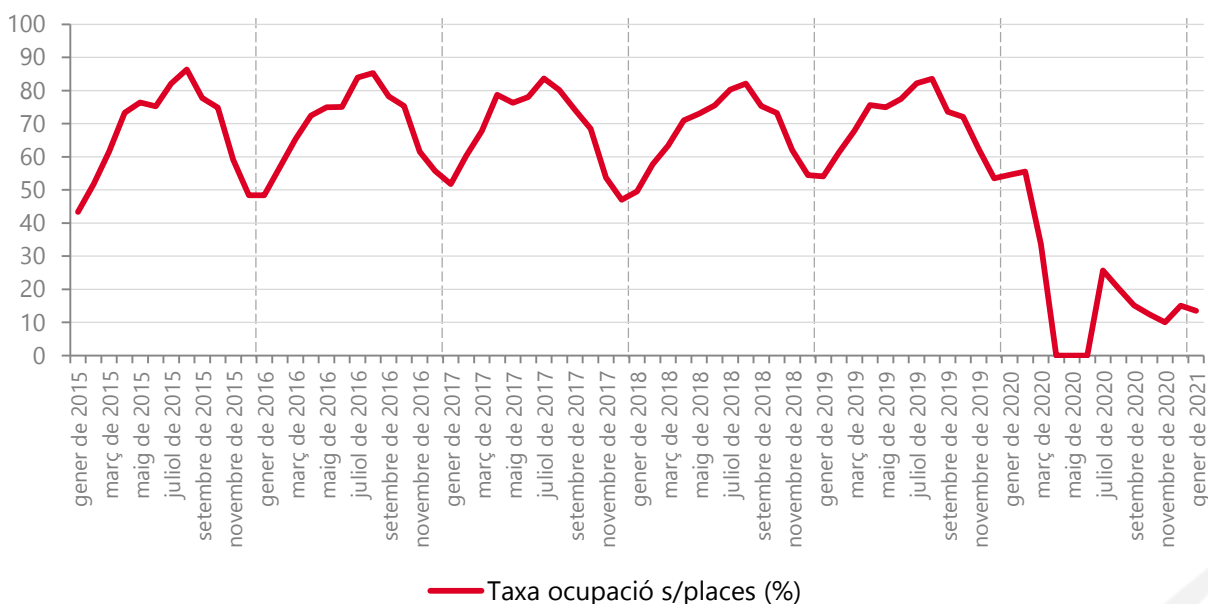

5. SECTORS ESTRATÈGICS

Economia del visitant

Aquesta situació s'ha traduït en un tancament dels hotels de la ciutat, així mentre que a principis de 2020 la ciutat disposava de més de 430 hotels i gairebé 76.000 places a disposició, el mes de desembre només estaven en funcionament 106 hotels **(-75,6%)** amb 24.545 places **(-67,5%)**, que representa un 24,7% dels hotels i 32,5% de les places. **La taxa d'ocupació hotelera** sobre places se situat des del mes d'agost amb valors per sota del 25%, arribant inclús a valors del 10% d'ocupació el mes de novembre, tot això amb baixades de preus de les habitacions d'aproximadament 25%.

Taxa d'ocupació hotelera s/places (%)

Font: INE

El sector dels **creuers** ha estat inoperatiu 9 dels 12 mesos de l'any i tanca el 2020 amb una pèrdua acumulada de 2,9 milions de persones passatgeres que representa un **93,7% menys** que el 2019, quan es va assolir el màxim de 3,1 milions que va consolidar Barcelona com a primer port creuerístic europeu i quart del món.

L'evolució del turisme en els propers mesos dependrà de factors generals del control sanitari de la pandèmia a Espanya, Catalunya i Barcelona així com també de l'estat dels països emissors i les restriccions comunitàries, multilaterals o bilaterals. Segons Eurocontrol, es preveu que fins el 2024 no s'arribarà als nivells de fluxos de mobilitat internacionals previs a la pandèmia. En qualsevol cas, davant d'un escenari de represa progressiva de l'activitat turística, caldrà tenir en compte canvis en la demanda a nivell mundial tant pel que fa a les preferències com també als hàbits dels turistes.

Ajuntament de Barcelona

Observatori CECORE

Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia,
Recursos i Promoció Econòmica

